

CENTRUM ANALIZ REGIONALNYCH
I LOKALNYCH

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2013

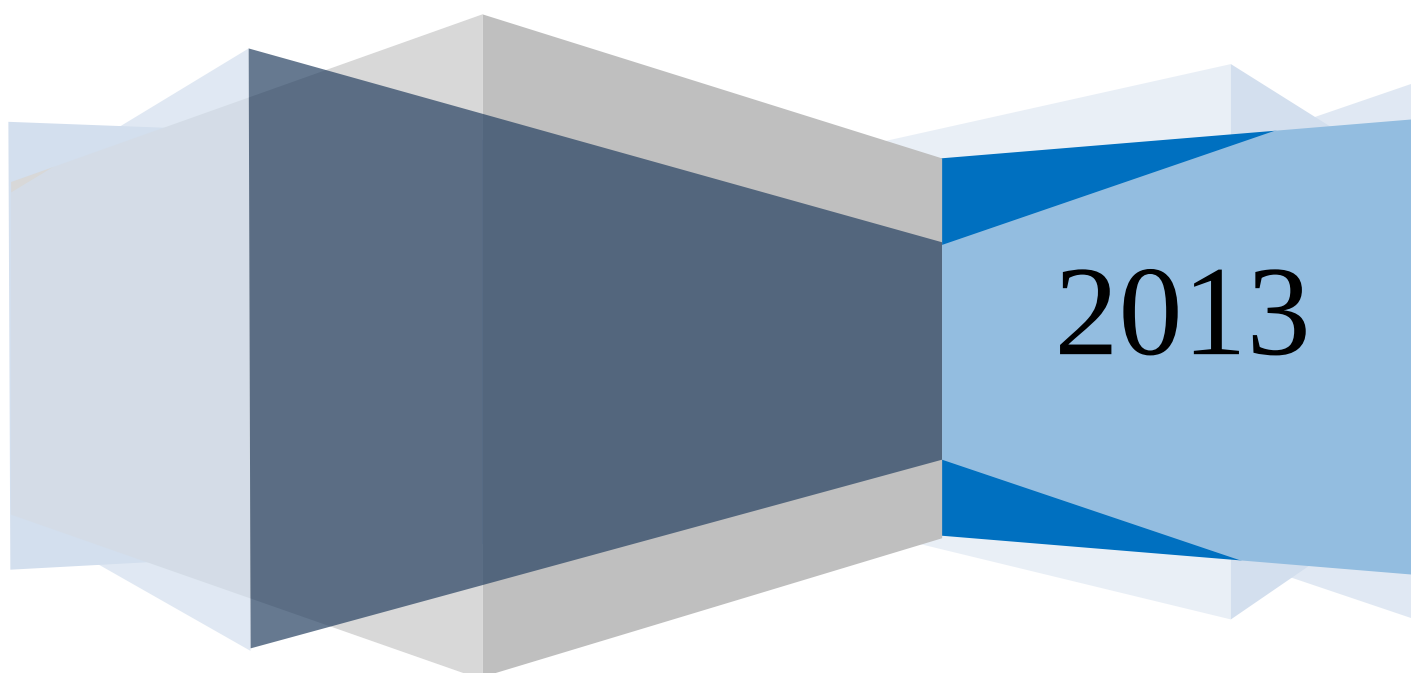
Województwo opolskie

Dr hab. prof. SGH Hanna Godlewska-Majkowska

Dr Agnieszka Komor

Dr Patrycjusz Zarębski

Mgr Magdalena Typa

Wstęp

Niniejszy raport powstał w wyniku zastosowania wyników badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. SGH dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów, w celu możliwie jak najlepszego uchwycenia istotnych dla inwestora cech regionów, rozpatrywanych ogólnie oraz z punktu widzenia specyfiki działalności gospodarczej oraz wielkości inwestycji.

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI) oceniają walory lokalizacyjne regionów. W wersji uproszczonej są obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Są to wskaźniki PAI1 odnoszące się do całości gospodarki regionalnej/narodowej (PAI1_GN) oraz do wybranych sekcji: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

Oprócz tego są opracowane wskaźniki wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych tylko na tym poziomie województw lub makroregionów. Umożliwiają znacznie szerszy zakres kontekstu ocen ich atrakcyjności inwestycyjnej. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki (PAI2_C, PAI2_G, PAI2_I, PAI2_M).

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie współpracującego z Instytutem Przedsiębiorstwa Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych: www.caril.edu.pl, a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Charakterystyka gospodarki regionalnej województwa opolskiego

Województwo opolskie jest położone w południowo-zachodniej części Polski. Jest to region o bardzo intensywnym rolnictwie, dzięki czemu stanowi korzystne miejsce lokalizacji dla przemysłu spożywczego. Sprzyja temu nie tylko wysoki poziom kultury rolnej, ale i bardzo żyzne gleby. Opolszczyzna to region o długotrwałych tradycjach przemysłowych, szczególnie w dziedzinie przemysłu spożywczego, mineralnego, metalowego, maszynowego oraz chemicznego. Położenie przygraniczne oraz liczne przejścia graniczne (drogowe i kolejowe) predestynuje ten region do współpracy z Republiką Czeską oraz Niemcami.

Atuty województwa stanowią ponadto:

- Położenie na głównych krajowych i europejskich szlakach komunikacyjnych i transportowych (autostrada A 4),
- Doskonały dostęp do żeglugi śródlądowej, dzięki Odrze oraz kanałowi Gliwice-Kędzierzyn Koźle (port w Kędzierzynie jest największym portem śródlądowym w Polsce),
- Dobrze rozwinięta infrastruktura komunikacyjna, w tym dostęp do Internetu (województwo należy pod tym względem do przodujących w kraju),
- Obecność uczelni wyższych,
- Bogate zasoby dla przemysłu mineralnego - możliwość specjalizacji w sektorach wspierających przemysł budowlany,
- Wielokulturowość mieszkańców województwa, z czego wynika ich tolerancja i otwartość na napływ kapitału zagranicznego, cechę tę wzmacnia przynależność Opolszczyzny do Euroregionów Pradziad i Śląsk.

Zbiorczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa opolskiego

Wyszczególnienie	Województwo opolskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2010 r. (zł/osoba)	29498	37096	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2012)	1010203	38533299	2,6%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2012 r. (osoby)	11792	484999	2,4%
Absolwenci szkół średnich w 2012 r. (osoby)	10398	421317	2,5%
Liczba pracujących w 2012 r. (osoby)	314242	13911203	2,3%
Struktura pracujących w 2012 r.	sektor rolniczy 16,1% sektor przemysłowy 31,8% sektor usługowy 52,1%	sektor rolniczy 17,1% sektor przemysłowy 27,4% sektor usługowy 55,5%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2011 r. (mln zł)	877,4	73704,4	1,2%

Kapitał spółek w 2011 r. (mln zł)	1690,6	194160,6	0,9%
Specjale strefy ekonomiczne w województwie			
– SSE Katowicka, podstrefa: gm. Gogolin, gm. Kietrz, gm. Krapkowice, gm. Strzelce Opolskie, gm. Ujazd, m. Kędzierzyn-Koźle – SSE Starachowicka, podstrefa: gm. Tułowice – SSE Wałbrzyska, podstrefa: gm. Kluczbork, gm. Namysłów, gm. Nysa, gm. Praszka, gm. Prudnik, gm. Skarbimierz, m. Opole			
Wyróżniające oceny PAI _2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2			
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna klasa B	
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	Opole	
	Klasa B		
Gminy	Klasa A	Brzeg (1), Skarbimierz (2), Namysłów (3), Kędzierzyn-Koźle (1), Zdzeszowice (3), Dobrzeń Wielki (2), Tułowice (2), Opole (1)	
	Klasa B	Kluczbork (3), Nysa (3), Prudnik (3), Bierawa (2), Gogolin (3), Krapkowice (3), Chrzastowice (2), Niemodlin (3), Ujazd (3)	

Źródło: opracowanie własne.

Województwo opolskie dostarczyło w 2010 r. 2,1% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 29498 zł, przy średniej dla Polski 37096 zł. Wynik ten plasuje województwo na 11 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2010 wyniosła 164,7%, przy średniej dla Polski równej 168,0%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo niskim udziałem sektora usług 52,1% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 16,1% i 31,8% pracujących (GUS, BDR 2013).

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2013 to 1010203 mieszkańców, co stanowiło 2,6% ludności Polski. W województwie opolskim struktura wieku w roku 2012 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 16,6% osób, produkcyjny: 65,1% i poprodukcyjny: 18,3% (Polska analogicznie: 18,3%, 63,9% i 17,8%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2013 r. 13,5%, dla porównania w Polsce - 13%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2013 wyniosło 3335,8zł, czyli 88,5% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 6 uczelni wyższych, w których kształci się 35 tys. studentów, czyli 2,1% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 3,1% uczniów województwa, natomiast do techników 2,7%.

Sektory strategiczne dla województwa ujęte w strategii rozwoju regionalnego to przede wszystkim: chemiczny rolno-spożywczy budowlany oraz pozostałe: energetyczny, maszynowy, metalowy, drzewny oraz surowców niemetalicznych.

Preferencyjne warunki prowadzenia działalności gospodarczej występują w województwie m.in. w 3 Specjalnych Strefach Ekonomicznych takich jak:

- SSE Katowicka, podstrefa: gm. Gogolin, gm. Kietrz, gm. Krapkowice, gm. Strzelce Opolskie, gm. Ujazd, m. Kędzierzyn-Koźle,
- SSE Starachowicka, podstrefa: gm. Tułowice,
- SSE Wałbrzyska, podstrefa: gm. Kluczbork, gm. Namysłów, gm. Nysa, gm. Praszka, gm. Prudnik, gm. Skarbimierz, m. Opole.

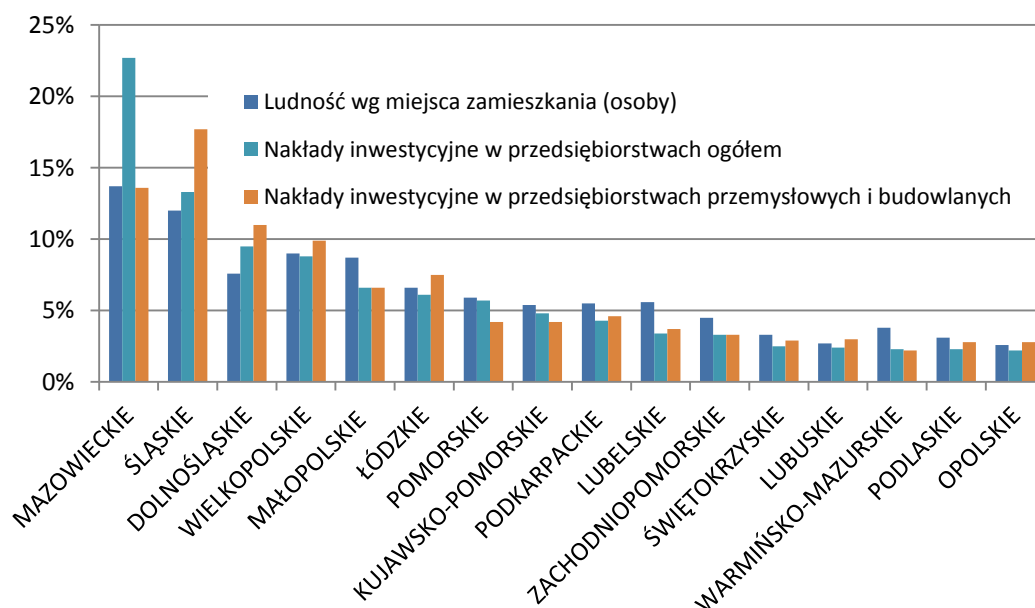
2. Pozycja województwa na mapie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i Unii Europejskiej

Województwo opolskie charakteryzuje się niską ogólną atrakcyjnością inwestycyjną, o czym świadczy przyznanie województwu klasy E wg wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej PAI 2_GN.¹ Również ocena atrakcyjności inwestycyjnej rozpatrywanych sekcji kształtuje się poniżej średniej województw.

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, samofinansowanie JST oraz nakłady inwestycyjne. Region uzyskał ponadprzeciętne oceny wskaźnika RAI dla sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (klasa B).

Potencjalna i rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna znalazła odzwierciedlenie w decyzjach inwestorów odnośnie przepływów kapitału. Ukazuje to rysunek 1.

Rysunek 1. Struktura regionalna nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach w 2011 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 13.11.2013)

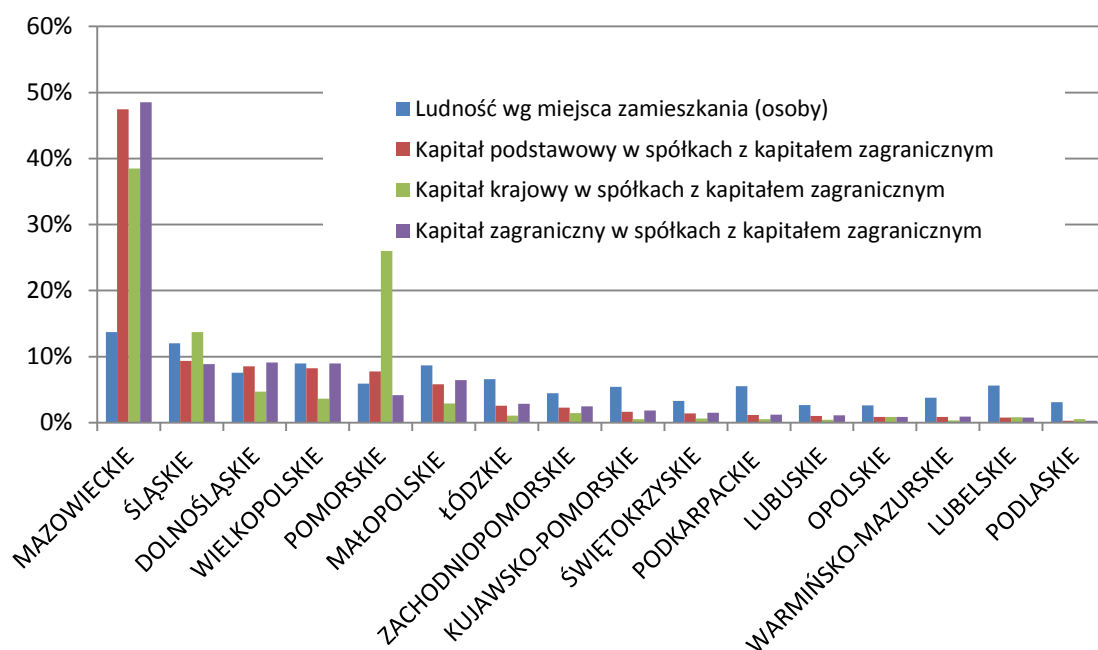
¹ Sekcja C - przemysł przetwórczy, sekcja G - handel i naprawy, sekcja I - hotele i restauracje, sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie Instytutu Przedsiębiorstwa Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej - <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/publikacje>

Region opolski w roku 2010 zajął szesnaste miejsce w Polsce pod względem nakładów inwestycyjnych dokonywanych w przedsiębiorstwach (2,2 % jego wartości we wszystkich województwach). Jest to nieco za mało zważywszy na fakt, iż udział regionu w zaludnieniu kraju jest równy 2,6%. Jednak nie dotyczy to inwestycji w przedsiębiorstwach przemysłowych i budowlanych, gdyż na województwo opolskie przypadło w tym czasie 2,8% wartości krajowych nakładów inwestycyjnych, dokonywanych w przedsiębiorstwach o tym profilu działalności.

Przygraniczna lokalizacja oraz członkostwo w euroregionach stwarzają szansę wzrostu absorpcji inwestycji zagranicznych. W świetle danych dotyczących kapitału podstawowego spółek z udziałem kapitału zagranicznego należy jednak stwierdzić, iż szansa ta nie jest wystarczająco wykorzystana - por. rys. 2.

Rysunek 2 Struktura regionalna kapitału w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego w 2011 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

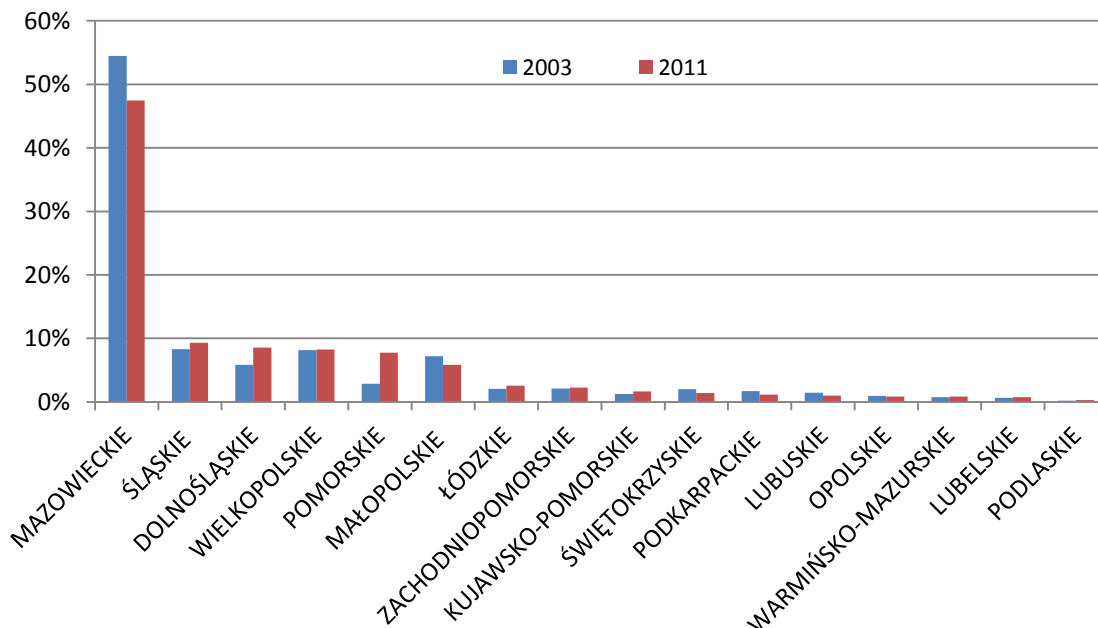

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 13.11.2013).

O ile w 2011 roku udział tego województwa w zaludnieniu kraju sięgał 2,6 %, o tyle wartość kapitału w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego we wszystkich analizowanych przekrojach stanowił zaledwie po 0,9% krajowego ich poziomu. W latach 2003-2011 słaba pozycja konkurencyjna na rynku bezpośrednich inwestycji zagranicznych uległa niewielkiemu pogorszeniu i spadła z 0,98% do 0,87% - por. rys.3.

Rysunek 3. Pozycja konkurencyjna województw na rynku inwestycji z kapitałem zagranicznym wg wartości kapitału podstawowego spółek z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2003 i 2011 (% wielkości krajowej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, data pobrania 13.11.2013.

Szansą dla województwa opolskiego może być staranne przygotowanie terenów inwestycyjnych, przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do posiadanych walorów lokalizacyjnych.

Region opolski jest rozpatrywany jako potencjalna lokalizacja na tle innych regionów europejskich. Biorąc pod uwagę czynnik innowacyjności, rynkowy oraz kapitału ludzkiego region ten można zaklasyfikować na 246 pozycji wśród 270 regionów szczebla NUTS2 w UE przyznać klasę F – por. Tabela 2 w Aneksie.

Województwo ma przewagę konkurencyjną w zakresie kapitału ludzkiego, ocenionego na klasę C. Mimo niskiej pozycji rankingowej może konkurować z regionami niżej ocenionymi, takimi jak: **włoskie:** Basilicata, Calabria; **portugalskie:** Norte, Alentejo, Região Autónoma dos Açores oraz Centro (PT); **słowackie:** Stredné Slovensko, Východné Slovensko; **greckie:** Peloponnisos; **rumuńskie:** Vest, Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Nord-Est oraz Sud - Muntenia; **węgierskie:** Dél-Alföld; Észak-Alföld; **bułgarskie:** Severen tsentralen, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen oraz Severozapaden.

3. Zróżnicowanie wewnętrzne atrakcyjności inwestycyjnej województw

Powiaty

Do najbardziej atrakcyjnych powiatów województwa opolskiego należy zaliczyć: Opole, który uzyskał klasy A potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich analizowanych sekcji gospodarki narodowej. - patrz tab. 2.

Tabela 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa opolskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Opole	0,337	A	A	A	A	A
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	0,255	C	C	D	D	C
Powiat krapkowicki	0,254	C	C	C	C	C
Powiat brzeski	0,243	C	C	C	D	C

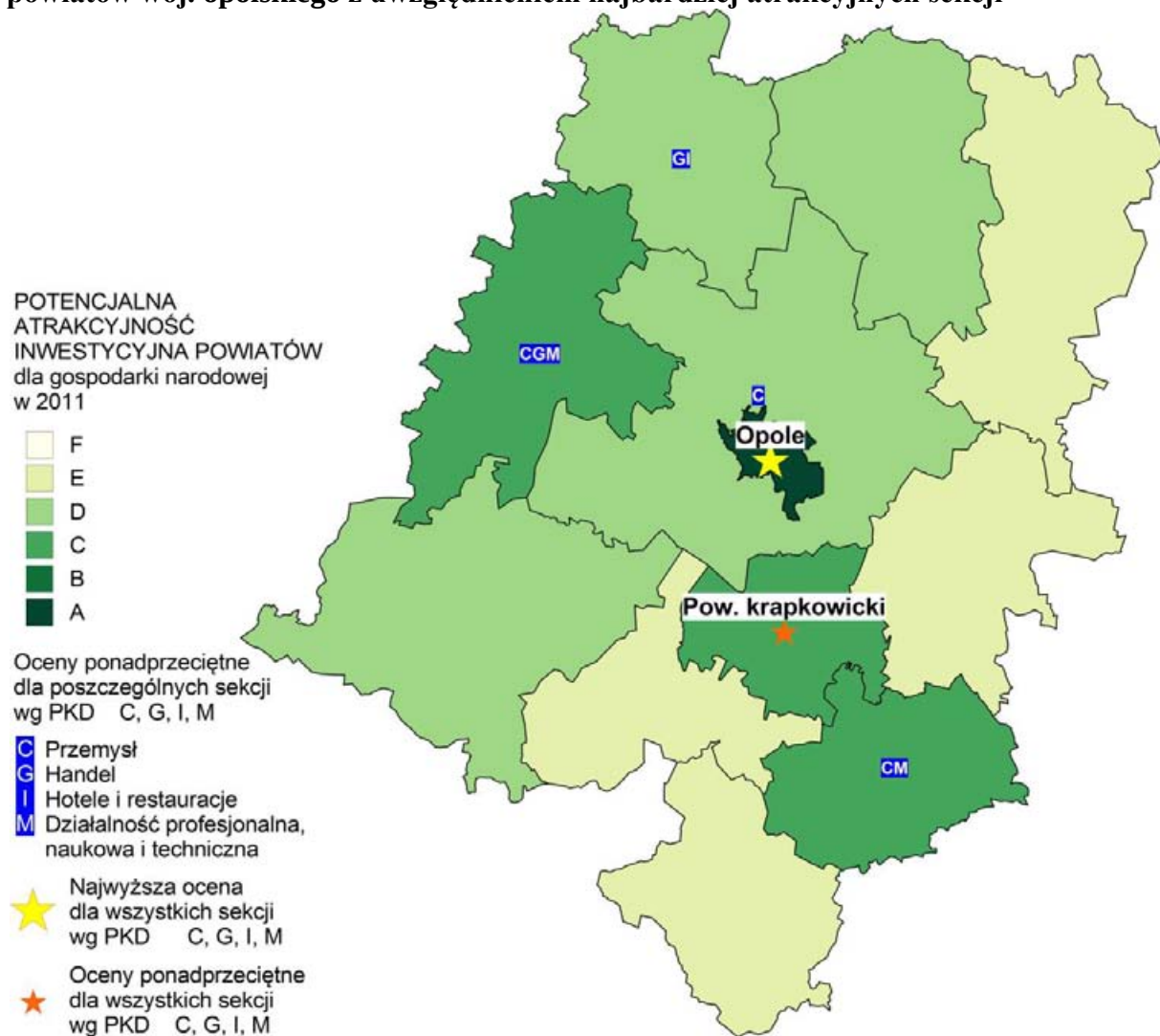
Źródło: opracowanie własne.

W odniesieniu do analizowanych sekcji należy wyróżnić dodatkowo następujące powiaty:

- kędzierzyńsko-kozielski, krapkowicki, brzeski, opolski (klasa C) dla sekcji C,
- krapkowicki, brzeski, namysłowski (klasa C) dla sekcji G,
- krapkowicki (klasa C) dla sekcji I oraz kędzierzyńsko-kozielski, krapkowicki, brzeski dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej powiatów województwa opolskiego zawiera rysunek 3.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. opolskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

Źródło: opracowanie własne.

Gminy

Podobnie jak w przypadku powiatów, również atrakcyjność gmin wykazuje duże zróżnicowanie. Wśród najlepiej ocenionych znalazły się takie gminy jak: Brzeg (1), Skarbimierz (2), Namysłów (3), Kędzierzyn-Koźle (1), Zdzieszowice (3), Dobrzeń Wielki (2), Tułowice (2), Opole (1). Znalazło to także odzwierciedlenie w ich wysokich ocenach (A lub B) dla wszystkich analizowanych sekcji - por. tabela 3.

Tabela 2 Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa opolskiego w dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Brzeg (1)	0,275	A	A	A	B	A
Opole (1)	0,256	A	A	A	A	A
Kędzierzyn-Koźle (1)	0,252	A	A	A	A	A
Zdzieszowice (3)	0,241	A	A	A	C	A
Tułowice (2)	0,223	A	A	B	B	B
Namysłów (3)	0,223	A	A	A	B	A
Skarbimierz (2)	0,221	A	A	A	C	B
Dobrzeń Wielki (2)	0,218	A	A	A	B	A
Nysa (3)	0,215	B	B	B	D	A
Gogolin (3)	0,215	B	A	A	A	B
Kluczbork (3)	0,211	B	B	B	C	A
Chrzastowice (2)	0,209	B	B	B	B	B
Krapkowice (3)	0,208	B	B	B	C	A
Prudnik (3)	0,207	B	B	B	D	B
Bierawa (2)	0,205	B	B	B	B	B
Niemodlin (3)	0,200	B	B	C	B	C
Ujazd (3)	0,198	B	B	B	C	C

– gmina miejska, (2) – gmina wiejska, (3) – gmina wiejsko-miejska

Źródło: opracowanie własne.

Atrakcyjne gminy to także gminy zaliczone do klasy B wg wskaźnika PAI1_GN, takie jak: Kluczbork (3), Nysa (3), Prudnik (3), Bierawa (2), Gogolin (3), Krapkowice (3), Chrzastowice (2), Niemodlin (3), Ujazd (3). Również i tę grupę gmin cechuje uniwersalność walorów lokalizacyjnych, dzięki czemu są atrakcyjne dla ogółu rozpatrywanych rodzajów działalności.

Cecha ta nie występuje natomiast we wszystkich gminach zaliczonych do klasy C. Warunek ten spełniły tylko gminy: Miedziana Góra (2), Zagnańsk (2), Małogoszcz (3) – patrz tablica 3 w aneksie.

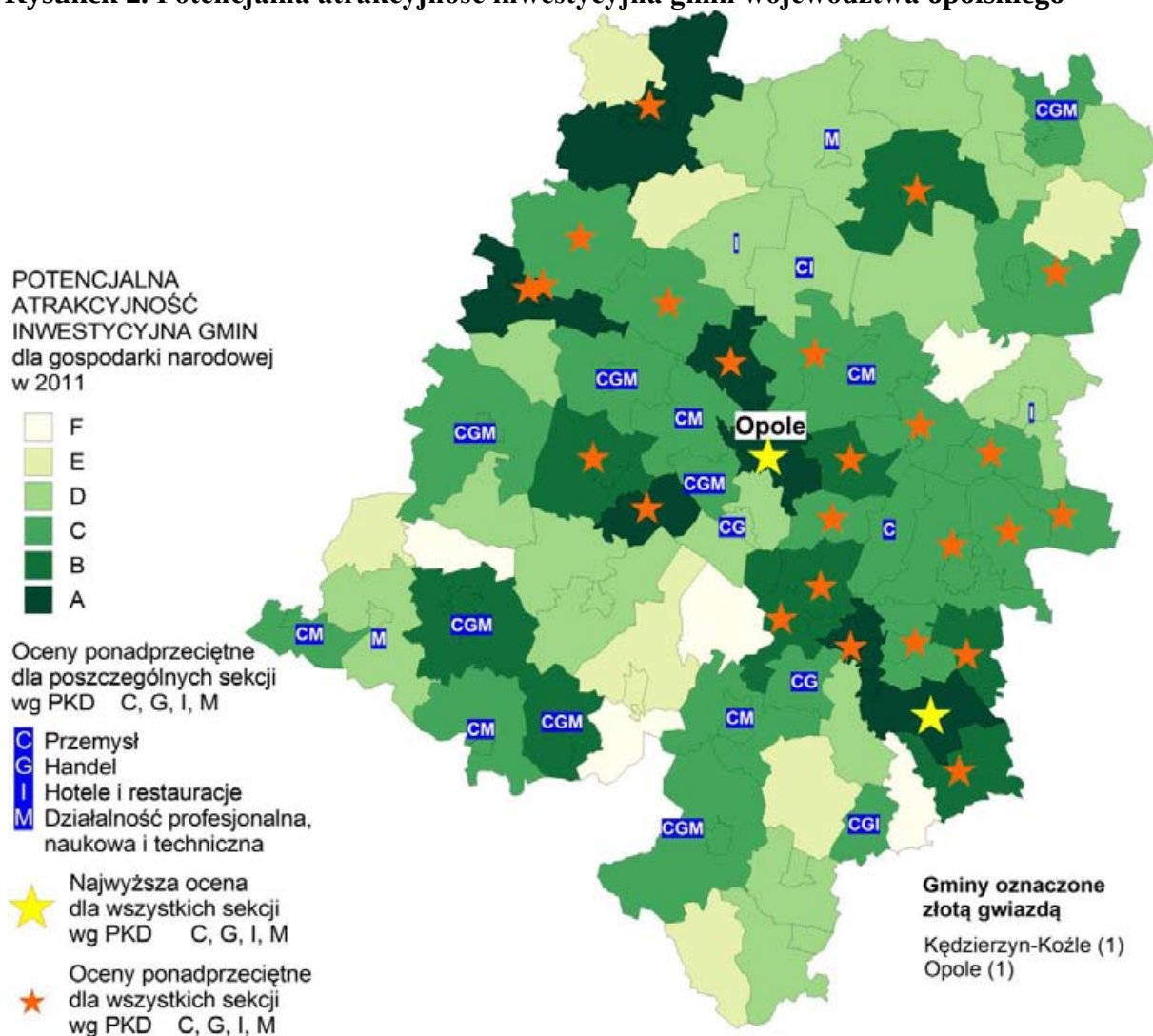
W odniesieniu do poszczególnych sekcji oprócz już wcześniej wymienionych należy wyróżnić następujące gminy klasy C:

- Grodków (3), Lewin Brzeski (3), Głucholazy (3), Paczków (3), Głogówek (3), Głubczyce (3), Walce (2), Olesno (3), Praszka (3), Dąbrowa (2), Murów (2), Ozimek (3), Prószków (3), Turawa (2), Izbicko (2), Jemielnica (2), Kolonowskie (3), Leśnica (3), Strzelce Opolskie (3) - dla sekcji C,
- Grodków (3), Lewin Brzeski (3), Głubczyce (3), Polska Cerekiew (2), Walce (2), Olesno (3), Praszka (3), Komprachcice (2), Niemodlin (3), Ozimek (3), Popielów (2), Prószków (3), Jemielnica (2), Kolonowskie (3), Leśnica (3) - dla sekcji G,
- Skarbimierz (2), Lubsza (2), Kluczbork (3), Polska Cerekiew (2), Krapkowice (3), Zdzieszowice (3), Dobrodzień (3), Łubniany (2), Murów (2), Tarnów Opolski (2), Jemielnica (2), Kolonowskie (3), Leśnica (3), Ujazd (3), Zawadzkie (3) - dla sekcji I,
- Grodków (3), Lewin Brzeski (3), Lubsza (2), Wołczyn (3), Głucholazy (3), Otmuchów (3), Paczków (3), Głogówek (3), Głubczyce (3), Praszka (3), Dąbrowa (2), Łubniany (2),

Niemodlin (3), Popielów (2), Turawa (2), Jemielnica (2), Kolonowskie (3), Leśnica (3), Strzelce Opolskie (3), Ujazd (3), Zawadzkie (3) - dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa opolskiego zawiera rysunek 4.

Rysunek 2. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa opolskiego

Źródło: opracowanie własne.

4. Wsparcie instytucjonalne inwestora i przedsiębiorcy w województwie

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw. Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. następujące podmioty:

- izby gospodarcze: Izba Gospodarcza „Śląsk” w Opolu, Opolska Izba Gospodarcza, Nyska Regionalna Izba Gospodarcza, Izba Rzemieślnicza w Opolu,
- stowarzyszenia (w tym centra biznesu): Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości” w Opolu, Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki, Namysłowskie Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych, Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu, Opolskie Centrum Transferu Innowacji, Ośrodek Innowacji NOT w Opolu, Regionalne Centrum Transferu Wiedzy i Technologii Innowacyjnych przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie, Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej, Wojewódzki Zakład Doskonalenia Zawodowego w Opolu, Fundacja Rozwoju Śląska oraz Wspierania Inicjatyw Lokalnych w Opolu, Stowarzyszenie Opolski Klub Biznesu, Stowarzyszenie Nowoczesna Opolszczyzna, Opolska Loża Business Centre Club,
- inkubatory przedsiębiorczości: Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Politechnice Opolskiej, Opolski Inkubator Przedsiębiorczości przy Stowarzyszeniu „Promocja Przedsiębiorczości”, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Uniwersytetu Opolskiego, Kluczborski Inkubator Przedsiębiorczości,
- Parki (technologiczne, naukowo-badawcze, przemysłowe): Kędzierzyńsko – Kozielski Park Przemysłowy, Park Naukowo- Technologiczny w Opolu, Opolski Park Naukowo-Technologiczny, Park Technologiczno - Innowacyjny Sp. z o.o. Tarnów Opolski,
- ośrodki doradztwa (w tym: doradztwa personalnego, rolniczego): Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łosiowie, Manpower w Brzegu, Adecco Opole, Deloitte Biuro w Opolu, Agencja Pracy OTTO w Opolu,
- instytucje finansowe (fundusze poręczeniowe i gwarancyjne): Fundusz Mikro Sp. z o.o.– Przedstawicielstwo Lokalne w Opolu,
- inne: Centrum Współpracy Polska – Chiny Instytut Konfucjusza w Opolu Politechnika Opolska.

Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości” w Opolu. Stowarzyszenie działa na rzecz przeciwdziałania i łagodzenia skutków bezrobocia, m.in. poprzez tworzenie i funkcjonowanie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. W ramach Stowarzyszenia działa **Opolski Inkubator Przedsiębiorczości (OIP)**, w którym na warunkach preferencyjnych oferowany jest wynajem powierzchni biurowych, magazynowych, warsztatowych i składowych oraz usługi wspierające biznes (m.in. usługi promocyjne oraz doradztwo prawne, finansowe i marketingowe). Stowarzyszenie prowadzi Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości, do którego zadań należy m.in.: udzielanie pożyczek i wsparcia kapitałowego bądź finansowego w formie innej niż pożyczki bezrobotnym oraz udzielanie wszechstronnej pomocy w przygotowywaniu wniosków pożyczkowych wszystkim na rozpoczęcie bądź rozwijanie działalności gospodarczej. W ramach Projektu „Opolska Kuźnia Przedsiębiorczości 2” uczestnicy mogą skorzystać z bezpłatnego doradztwa i szkoleń z zakresu podstaw prawnych prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, prawa pracy oraz rachunkowości i finansów, zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Uczestnicy Projektu będą mogli ubiegać się ponadto o bezzwrotne wsparcie w postaci środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości (w tym w formie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej) w ramach Jednorazowej Dotacji Inwestycyjnej lub o bezzwrotne Podstawowe Wsparcie Pomostowe w postaci środków finansowych wypłacanych miesięcznie przez okres 6 miesięcy. Przy Stowarzyszeniu „Promocja Przedsiębiorczości” działa Enterprise Europe Network w Opolu, której zadaniem jest świadczenie usług na rzecz MŚP. Oferta EEN dla przedsiębiorców obejmuje m.in. doradztwo indywidualne, spotkania tematyczne, seminaria, szkolenia, Klub Europejski, spotkania brokerskie, misje gospodarcze, audyt technologiczny, pomoc

w negocjacjach. Udzielane jest także wsparcie w poszukiwaniu partnerów do współpracy, w tym m.in. istnieje możliwość dostępu do bazy ofert technologicznych i profili firm - Bulletin Board Service (BBS) oraz bazy danych współpracy biznesowej - Business Co-operation Database (BCD). (www.spp.opole.pl/, 03.11.2013.).

Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki (OCRG). Centrum aktywnie włącza się do promocji i działań aktywizujących innowacyjne metody wspierania przedsiębiorczości, a w szczególności pobudzające powstanie parków naukowych, technologicznych, przemysłowych, inkubatorów, klastrów, lokalnych biur rozwoju gospodarczego, centrów przedsiębiorczości i innowacyjności. Firmy z województwa opolskiego zainteresowane współpracą z zagranicznymi partnerami handlowymi lub inwestorami mogą nieodpłatnie skorzystać z pomocy ekspertów OCRG w nawiązaniu wstępnego kontaktu. Centrum realizuje projekt Opening Regional Innovation System in the Opolskie Voivodeship, w ramach którego dla firm mikro, małych i średnich oferowane są bezpłatne usługi Partnera Innowacji, w tym: analiza potencjału innowacyjnego firmy i opracowanie raportu z rekomendacjami, który pomoże firmie zwiększyć jej innowacyjność. Raport zawiera potencjalne kierunki rozwoju przedsiębiorstwa oraz określa możliwości otrzymania wsparcia dla rozwoju firmy, w tym również wsparcia w postaci uzyskania dotacji lub pozyskania środków na dalszy rozwój przedsiębiorstw. W ramach projektu realizowane jest pilotażowe działanie polegające na kojarzeniu firm z Dolnej Austrii z przedsiębiorstwami z terenu województwa opolskiego celem nawiązania współpracy, wymiany dobrych praktyk, innowacyjnych rozwiązań, technologii i patentów. W ramach OCRG działa Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera udostępniające bazę danych terenów inwestycyjnych, obiektów przemysłowych i turystycznych w regionie. Do zadań COIE należy m.in: promocja ofert inwestycyjnych gmin i powiatów województwa opolskiego, udzielanie informacji o warunkach inwestowania, obowiązujących przepisach i procedurach związanych z inwestowaniem i działalnością gospodarczą, organizowanie wizyt z przedstawicielami samorządów i przedsiębiorcami dla inwestorów zagranicznych, pośredniczenie w nawiązywaniu kontaktów pomiędzy partnerami biznesowymi, organizowanie szkoleń poprawiających jakość obsługi inwestorów oraz przedsiębiorców, a także świadczenie usług na rzecz przedsiębiorstw zainteresowanych rozwojem swojej działalności za granicą, promujących ideę rozwoju eksportu. (<http://ocrg.opolskie.pl/>, 03.11.2013.)

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Politechnice Opolskiej. Oferta Inkubatora obejmuje m.in. wynajem pomieszczeń na preferencyjnych warunkach dla młodych przedsiębiorstw oraz wsparcie merytoryczne w postaci szkoleń i doradztwa indywidualnego z zakresu przedsiębiorczości. Inkubator dysponuje bazą innowacji, bazą inicjatyw oraz bazą ofert stażowych absolwentów Politechniki Opolskiej i przedsiębiorców województwa opolskiego. W ramach Inkubatora działa Bank prac dyplomowych, doktorskich i habilitacyjnych (baza zawiera opisy prac dyplomowych licencjackich, inżynierskich, magisterskich, doktorskich i habilitacyjnych studentów i pracowników Politechniki Opolskiej) oraz Bank propozycji tematów prac dyplomowych (propozycje tematów prac dyplomowych zgłaszane przez przedsiębiorców, organizacje i urzędy po weryfikacji są prezentowane potencjalnym promotorom i ich dyplomantom do naukowego opracowania). Celem inicjatywy „Nie piszemy prac na półkę” jest prezentowanie rozwiązań naukowych uczelni zgodnych z potrzebami przedsiębiorstw i gospodarki regionu, jak również umożliwienie studentom praktycznego wykorzystania nabytej w trakcie studiów wiedzy. (www.inkubator.po.opole.pl/, 03.11.2013.).

Kędzierzyńsko-Kozielski Park Przemysłowy Sp. z o.o. KKPP we współpracy z gminą Kędzierzyn-Koźle oferuje inwestorom wsparcie w procesie inwestycyjnym, realizowane m.in.

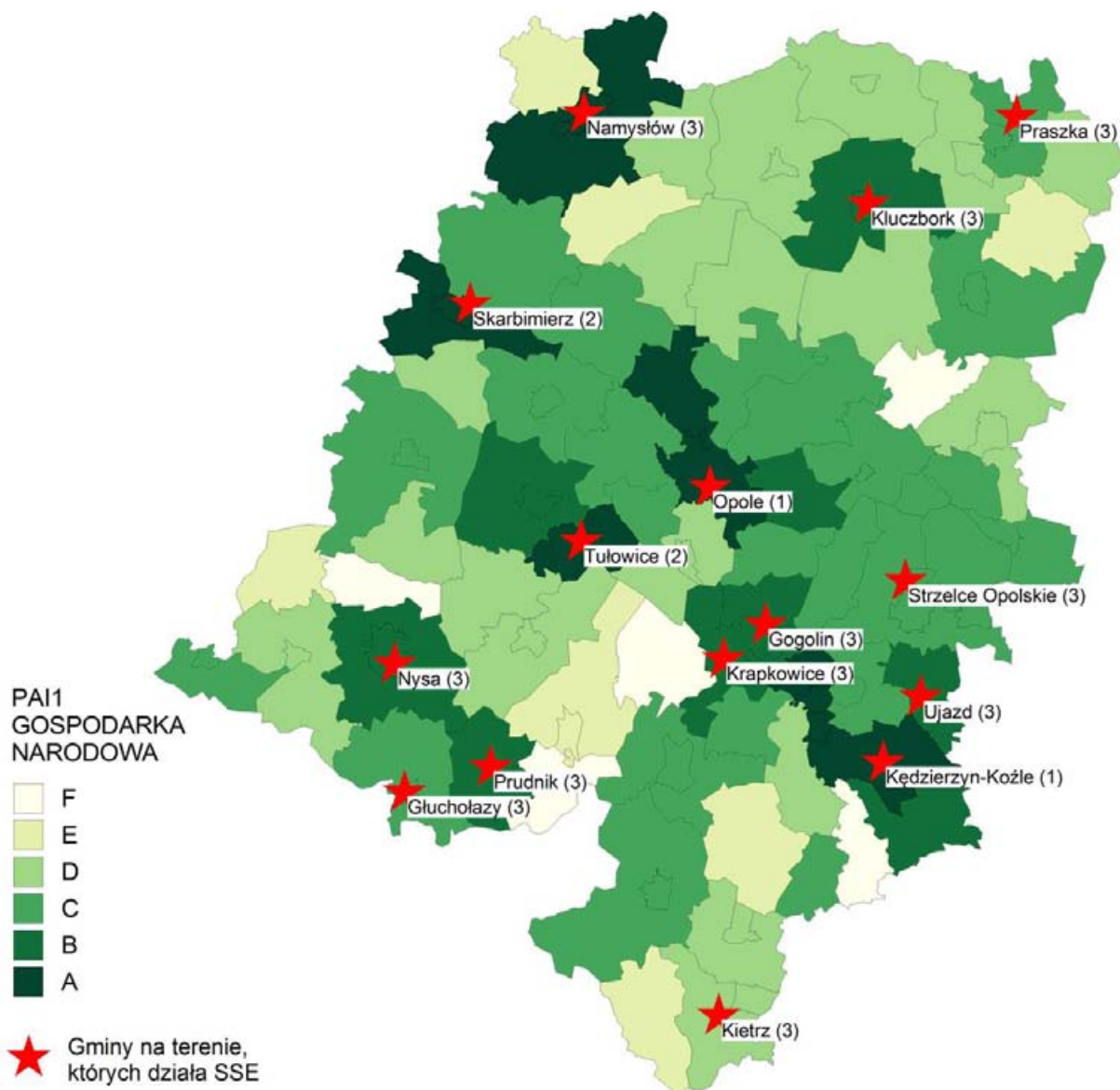
poprzez: opracowywanie ofert inwestycyjnych (działki inwestycyjne, hale produkcyjne, magazyny, powierzchnie biurowe), przygotowywanie wizyt i aranżowanie spotkań, wyszukiwanie poddostawców i partnerów handlowych, wsparcie w procesach administracyjnych (np. w uzyskiwaniu pozwoleń), doradztwo w zakresie pomocy publicznej. Oferta Parku obejmuje m.in. uzbrojone tereny inwestycyjne oraz wynajem pomieszczeń biurowych, produkcyjnych i magazynowych dla realizacji procesów produkcyjnych i działalności usługowej. (www.kkpp.pl/, 03.11.2013.).

Fundusz Mikro Sp. z o.o. – Przedstawicielstwo Lokalne w Opolu (FM). Celem działania Funduszu jest promowanie rozwoju przedsiębiorczości w Polsce poprzez udostępnianie kapitału w formie pożyczek właścicielom mikro i małych firm. Pożyczki oferowane przez Fundusz Mikro przeznaczone są na finansowanie potrzeb związanych z działalnością gospodarczą, wysokość pożyczki ustalana jest indywidualnie na podstawie obecnej i przewidywanej kondycji finansowo-ekonomicznej klienta (maksymalnie do 50.000 zł), pożyczka uruchamiana jest jednorazowo poprzez przelew na rachunek bieżący klienta. Fundusz Mikro oferuje nową dotąd nie stosowaną metodę polegającą na współpracy Funduszu z bankami w zakresie udzielania pożyczek przez FM zainteresowanym klientom banków, którzy mają utrudniony dostęp do finansowania prowadzonej działalności przez banki. Tego typu klienci mogą się ubiegać o finansowanie w FM, jeśli spełniają warunki pożyczkowe Funduszu Mikro. (<http://www.funduszmikro.pl/>, 03.11.2013.).

Specjalne strefy ekonomiczne w województwie opolskim - efekty funkcjonowania

Na terenie województwa opolskiego funkcjonują 3 specjalne strefy ekonomiczne: Katowicka, Wałbrzyska i Starachowicka. Do końca 2012 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 2 miast i 14 gmin - zob. rys. 5.

Rys. 5. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa opolskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1996 w Strzelcach Opolskich, a kolejne po 2003 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2012 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 2,12 mld zł, co stanowi 3% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa

strefowe utworzyły 2,4 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 1% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4).

Tab. 4. Efekty funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na koniec 2012 r.

Nazwa SSE i podstrefy	Powiat, gmina	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w przychodach lub zatrudnieniu)	Skumulowane nakłady inwestycyjne na koniec 2012 r. w mln zł	Liczba miejsc pracy na koniec 2012 r.
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Skarbimierz	Powiat brzeski, gmina Skarbimierz (2)	artykuły spożywcze	1 301,71	1 116
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Kluczbork	Powiat kluczborski, gmina Kluczbork (3)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	10,53	11
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Namysłów	Powiat namysłowski, gmina Namysłów (3)	brak inwestorów		
Katowicka SSE/ Podstrefa Gliwicka	Powiat nyski, gmina Głuchołazy (3)	papier i wyroby z papieru	47,42	19
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Nysa	Powiat nyski, gmina Nysa (3)	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych,	41,12	140
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Prudnik	Powiat prudnicki, gmina Prudnik (3)	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane	7,86	20
Katowicka SSE/ Podstrefa Gliwicka	Powiat głubczycki, gmina Kietrz (3)	brak inwestorów		
Katowicka SSE/ Podstrefa Gliwicka	Powiat kędzierzyńsko-kozielski, gmina Kędzierzyn-Koźle (1)	brak inwestorów		
Katowicka SSE/ Podstrefa Gliwicka	Powiat krapkowicki, gmina Gogolin (3)	brak inwestorów		
Katowicka SSE/ Podstrefa Gliwicka	Powiat krapkowicki, gmina Krapkowice (3)	papier i wyroby z papieru	198,89	54
Katowicka SSE/ Podstrefa Gliwicka	Powiat oleski, gmina Olesno (3)	brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Praszka	Powiat oleski, gmina Praszka (3)	brak inwestorów		
Starachowicka SSE/ Podstrefa Tułowice	Powiat opolski, gmina Tułowice (2)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,	68,66	534

Katowicka SSE/ Podstrefa Gliwicka	Powiat strzelecki, gmina Strzelce Opolskie (3)	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania	410,01	280
Katowicka SSE/ Podstrefa Ujazd	Powiat tomaszowski, gmina Ujazd (2)	Brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Opole	Powiat m.Opole, gmina Opole (1)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	35,28	205

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Skarbimierza, gdzie zainwestowali: Cadbury Polska Sp. z o. o. (HOLANDIA, Produkcja: gumy do żucia), Cadbury Sp. z o. o. (HOLANDIA, produkcja: wyroby czekoladowe), Keiper Polska Sp. z o.o. (NIEMCY, produkcja: struktur siedzeń do samochodów osobowych, szyn prowadząco - mocujących do siedzeń), FPS Polska Sp. z o.o. (NIEMCY, produkcja opakowań metalowych).

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa opolskiego zakłada się pozyskiwanie inwestycji:

- produkcyjnych, przede wszystkim zaawansowanych technologicznie i realizowanych we współpracy z instytucjami naukowymi oraz inwestycji usługowych zajmujących się gromadzeniem i przetwarzaniem danych, w przypadku Katowickiej SSE
- z branży przetwórstwa spożywczego, chemicznej, energetycznej, mineralnej, maszynowej, metalowej i meblarskiej, w przypadku Starachowickiej SSE
- z dziedziny logistyki, a także z tradycyjnych przemysłów województwa, tj. z branży meblarskiej i drzewnej, w przypadku Wałbrzyskiej SSE

Gmina na 5

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej już po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz ocena kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin. Efektem badania jest ranking Gmina na 5!, który nagradza tym tytułem jednostki samorządu terytorialnego wyróżniające się wysokim poziomem obsługi z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi komunikacji. Badania prowadzone są metodą tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A wg rankingu PAI 2010.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem "Gminy na 5!" wyróżniono 90 gmin, z czego 2 z terenu województwa opolskiego (tab. 5).

Tabela 5. Gminy województwa opolskiego nagrodzone tytułem Gminy na 5!

Lokata w rankingu	Gmina	Ocena witryn internetowych	Ocena korespondencji w języku polskim	Ocena korespondencji w języku angielskim	Suma
37	Nysa (3)	15,0	9,0	0,0	24,0
76	Kluczbork (3)	11,0	9,0	0,0	20,0

Źródło: Opracowanie własne.

Strona internetowe gmin wyróżniają się na tle pozostałych pozycjonowaniem w serwisach społecznościowych. Ponadto w odpowiedzi na korespondencję z gminy Nysa przesłano ulotkę wraz z niezbędnymi informacjami dla prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy i zaproszono do bezpośredniego kontaktu.

5. Mocne i słabe strony województwa

Województwo opolskie jest regionem o silnie zarysowanej specyfice, mającej wpływ na jego mocne i słabe strony. Jeśli dokonamy ich podziału w zależności od głównych uwarunkowań i czynników lokalizacji inwestycji, ujętych w mikroklimatach tworzących oceny potencjalnej i rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, to można je pogrupować w mocne strony (mikroklimaty o ocenach A, B lub C) oraz słabe strony (mikroklimaty o ocenach D, E lub F) - patrz tabela 6.

Tabela 6. Mocne i słabe strony województwa opolskiego

Mocne strony województwa wg mikroklimatów IP SGH	Słabe strony województwa wg mikroklimatów IP SGH
Gospodarka narodowa	
Mikroklimat zasoby pracy klasa C Mikroklimat społeczny klasa C Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa C Rentowność przedsiębiorstw klasa B Samofinansowanie jst klasa B	Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa E Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa D Mikroklimat rynkowy klasa D Mikroklimat administracja klasa E Mikroklimat innowacyjność klasa F Rentowność majątku trwałego klasa F Nakłady inwestycyjne klasa F
Przemysł kapitałochłonny	
Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa C Mikroklimat społeczny klasa A Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa C Samofinansowanie jst klasa B	Mikroklimat zasoby pracy klasa E Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa D Mikroklimat rynkowy klasa D Mikroklimat administracja klasa E Mikroklimat innowacyjność klasa F Rentowność majątku trwałego klasa F Nakłady inwestycyjne klasa E
Przemysł pracochłonny	
Mikroklimat zasoby pracy klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa B Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa C Samofinansowanie jst klasa B	Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa E Mikroklimat społeczny klasa D Mikroklimat rynkowy klasa D Mikroklimat administracja klasa D Rentowność majątku trwałego klasa F Nakłady inwestycyjne klasa E
Handel	
Mikroklimat społeczny klasa B	Mikroklimat zasoby pracy klasa D

Samofinansowanie jst klasa B	Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa D Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat rynkowy klasa D Mikroklimat administracja klasa D Rentowność majątku trwałego klasa E Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D Nakłady inwestycyjne klasa E
Turystyka	
Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa B Mikroklimat społeczny klasa A Samofinansowanie jst klasa B	Mikroklimat zasoby pracy klasa D Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa E Mikroklimat rynkowy klasa E Mikroklimat administracja klasa E Rentowność majątku trwałego klasa D Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa E Nakłady inwestycyjne klasa F
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	
Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa B Mikroklimat społeczny klasa C Rentowność majątku trwałego klasa A Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa B Samofinansowanie jst klasa B Nakłady inwestycyjne klasa C	Mikroklimat zasoby pracy klasa D Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa E Mikroklimat rynkowy klasa D Mikroklimat administracja klasa D Mikroklimat innowacyjność klasa F

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań Instytutu Przedsiębiorstwa SGH.

Podsumowanie

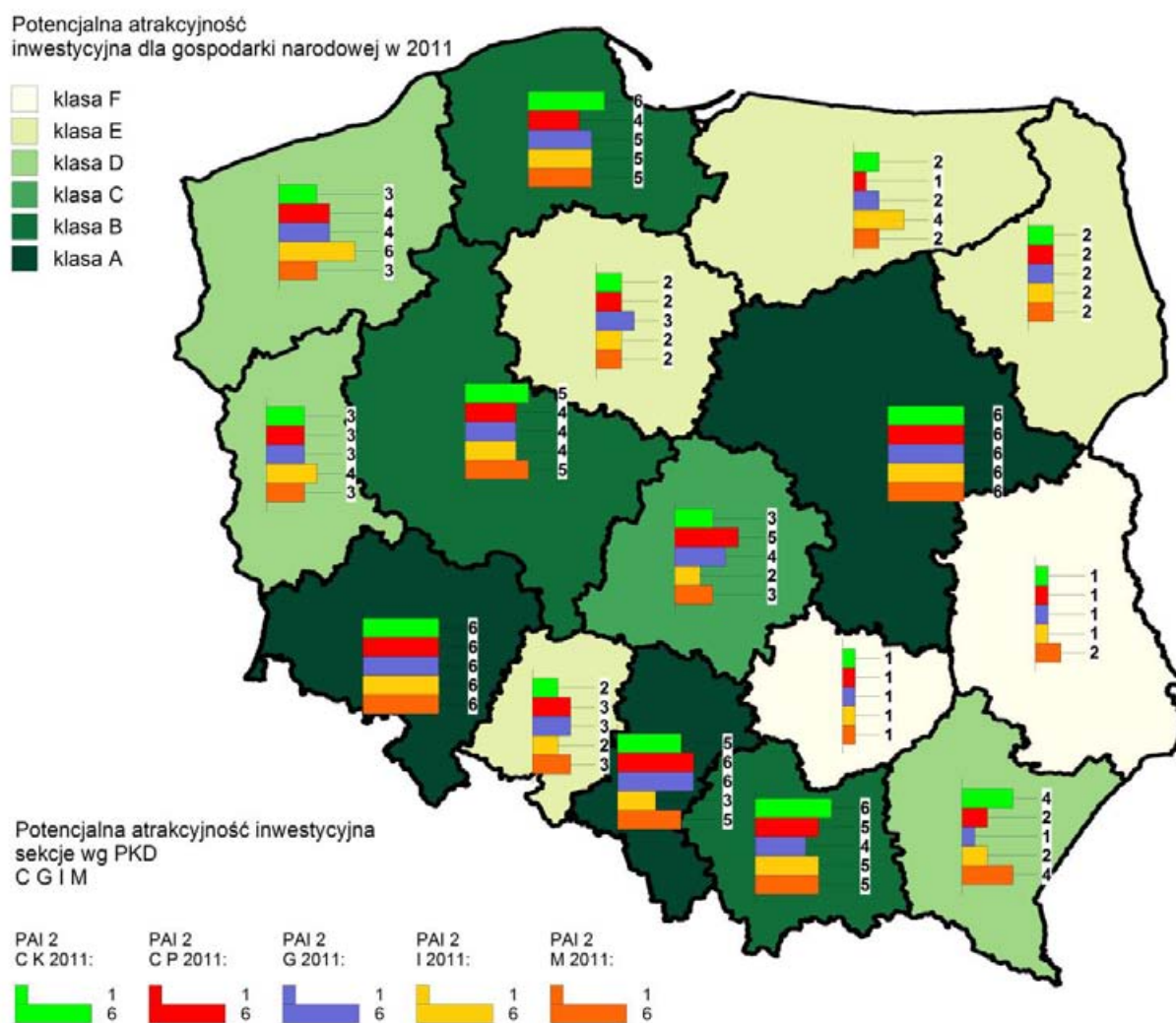
Lokomotywami rozwoju województwa opolskiego są najwyżej sklasyfikowane powiaty, czyli miasto na prawach powiatu Opole oraz powiaty: kędzierzyńsko-kozielski, krapkowicki i brzeski. Ponadto ważną rolę odgrywają w tej mierze powstałe w tym regionie specjalne strefy ekonomiczne.

W związku z konkurencyjnością średnich i dużych przedsiębiorstw województwo jest predestynowane do **tworzenia klastrów międzyregionalnych**, zwłaszcza w takich sektorach, jak: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana, wytwarzanie produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych, produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych, produkcja wyrobów z betonu, cementu i gipsu, produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych.

Może także rozwijać **inteligentne specjalizacje** na bazie konkurencyjnych dużych i średnich przedsiębiorstw **w sektorze średnio-wysokiej techniki**: produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana, a także **w sektorze niskiej techniki**: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych. Województwo cechuje także konkurencyjność średnich i dużych przedsiębiorstw z sektora **usług rynkowych opartych na wiedzy**, takich jak: działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne.

ANEKS

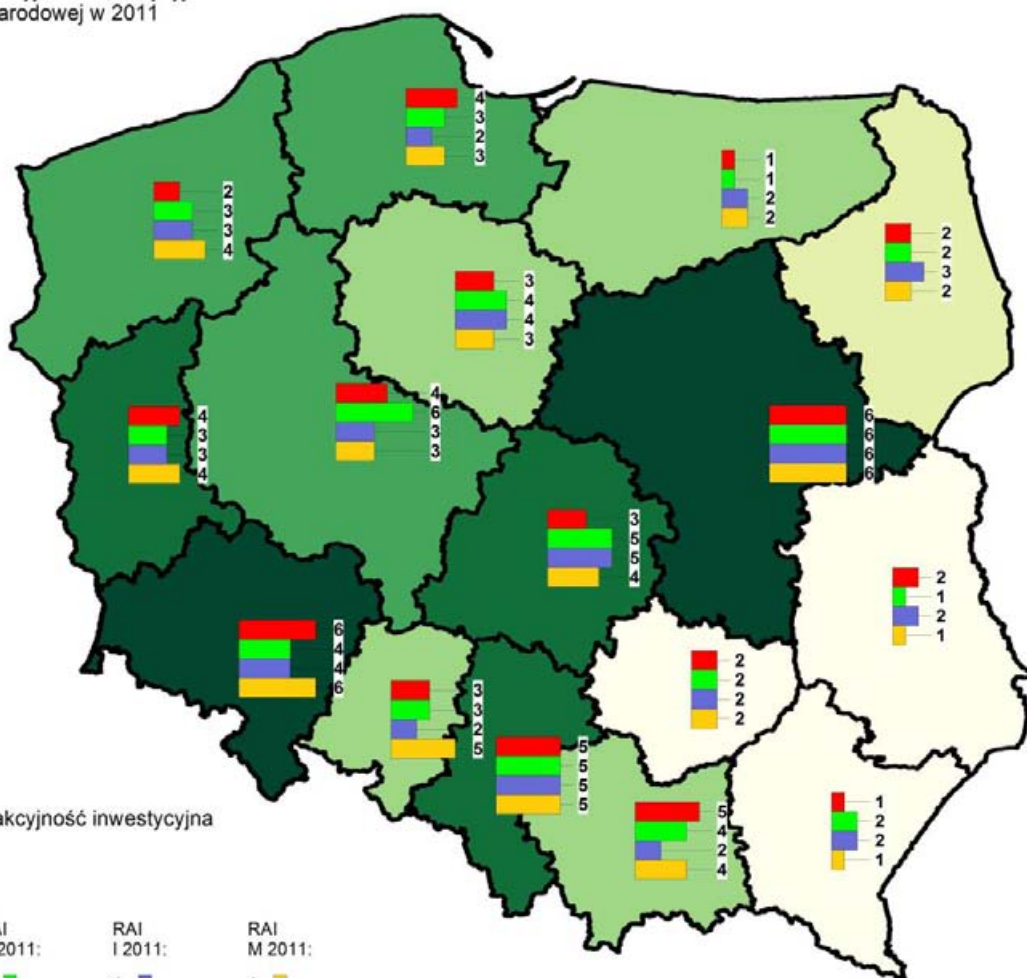
Rysunek 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Rysunek 2. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna
dla gospodarki narodowej w 2011

- klasa F
- klasa E
- klasa D
- klasa C
- klasa B
- klasa A

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 1. Zbiorne zestawienie wskaźników atrakcyjności inwestycyjnej dla województw

Województwo	DOLNOŚLĄSKIE	KUJAWSKO-POMORSKIE	LUBELSKIE	LUBUSKIE	ŁÓDZKIE	MAŁOPOLSKIE	MAZOWIECKIE	OPOLSKIE	PODKARPACKIE	PODLASKIE	POMORSKIE	ŚLĄSKIE	ŚWIĘTOKRZYSKIE	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	WIELKOPOLSKIE	ZACHODNIOPOMORSKIE
PAI1 GN	A	D	F	D	D	C	A	E	D	E	B	A	F	D	B	B
PAI2 GN	A	E	F	D	C	B	A	E	D	E	B	A	F	E	B	D
RAI GN	A	D	F	B	B	D	A	D	F	E	C	B	F	D	C	C
PAI1 C	A	D	F	D	C	C	A	D	E	F	B	A	F	E	B	B
PAI2 C KAPITAŁ	A	E	F	D	D	A	A	E	C	E	A	B	F	E	B	D
PAI2 C PRACA	A	E	F	D	B	B	A	D	E	E	C	A	F	F	C	C
RAI C	A	D	E	C	D	B	A	D	F	E	C	B	E	F	C	E
PAI1 G	A	F	F	B	E	B	A	D	D	F	A	C	F	C	C	B
PAI2 G	A	D	F	D	C	C	A	D	F	E	B	A	F	E	C	C
RAI G	C	C	F	D	B	C	A	D	E	E	D	B	E	F	A	D
PAI1 I	B	E	F	C	E	B	A	E	E	E	A	C	F	C	C	A
PAI2 I	A	E	F	C	E	B	A	E	E	E	B	D	F	C	C	A
RAI I	C	C	E	D	B	E	A	E	E	D	E	B	E	E	D	D
PAI1 M	A	E	F	D	D	C	A	D	D	E	B	A	F	D	B	B
PAI2 M	A	E	E	D	D	B	A	D	C	E	B	B	F	E	B	D
RAI M	A	D	F	C	C	C	A	B	F	E	D	B	E	E	D	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 2. Ocena atrakcyjności na podstawie unijnego wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej PAI UE w roku 2011

	Mikroklimat Kapitał Ludzki	Mikroklimat Rynkowy	Mikroklimat Innowacyjność	Wskaźnik syntetyczny
Dolnośląskie	B	D	D	D
Kujawsko-Pomorskie	B	E	F	E
Lubelskie	B	F	E	F
Lubuskie	A	F	E	E
Łódzkie	A	E	E	E
Małopolskie	C	E	E	E
Mazowieckie	A	C	B	B
Opolskie	C	F	E	F
Podkarpackie	C	F	E	F
Podlaskie	B	F	E	F
Pomorskie	B	D	D	D
Śląskie	B	D	E	D
Świętokrzyskie	A	F	F	F

Warmińsko-Mazurskie	B	F	E	F
Wielkopolskie	A	E	E	E
Zachodniopomorskie	C	E	E	E

Źródło: opracowanie własne na podstawie obliczeń H. Godlewskiej-Majkowskiej i M. Czerneckiego, wykonanych w ramach realizacji badania statutowego: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów a lokalizacja przedsiębiorstwa w gospodarce globalnej* (zespół: dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska prof. SGH – kierownik badania, dr P. Bartoszczuk, dr P. Zarębski, mgr M. Typa, mgr M. Czernecki).

Tabela 3. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa opolskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN_klasy	PAI1_C_klasy	PAI1_G_klasy	PAI1_I_klasy	PAI1_M_klasy
Opole	0,337	A	A	A	A	A
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	0,255	C	C	D	D	C
Powiat krapkowicki	0,254	C	C	C	C	C
Powiat brzeski	0,243	C	C	C	D	C

Źródło: jak do tab. 1.

Tabela 4. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa opolskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN_klasy	PAI1_C_klasy	PAI1_G_klasy	PAI1_I_klasy	PAI1_M_klasy
Brzeg (1)	0,275	A	A	A	B	A
Opole (1)	0,256	A	A	A	A	A
Kędzierzyn-Koźle (1)	0,252	A	A	A	A	A
Zdzieszowice (3)	0,241	A	A	A	C	A
Tułowice (2)	0,223	A	A	B	B	B
Namysłów (3)	0,223	A	A	A	B	A
Skarbimierz (2)	0,221	A	A	A	C	B
Dobrzeń Wielki (2)	0,218	A	A	A	B	A
Nysa (3)	0,215	B	B	B	D	A
Gogolin (3)	0,215	B	A	A	A	B
Kluczbork (3)	0,211	B	B	B	C	A
Chrzastowice (2)	0,209	B	B	B	B	B
Krapkowice (3)	0,208	B	B	B	C	A
Prudnik (3)	0,207	B	B	B	D	B
Bierawa (2)	0,205	B	B	B	B	B
Niemodlin (3)	0,200	B	B	C	B	C
Ujazd (3)	0,198	B	B	B	C	C
Komprachcice (2)	0,196	C	B	C	D	B
Tarnów Opolski (2)	0,196	C	B	B	C	B
Popielów (2)	0,196	C	B	C	A	C
Łubniany (2)	0,195	C	B	B	C	C
Lubsza (2)	0,194	C	B	B	C	C
Ozimek (3)	0,194	C	C	C	B	B

Jemielnica (2)	0,193	C	C	C	C	C
Leśnica (3)	0,193	C	C	C	C	C
Zawadzkie (3)	0,192	C	B	B	C	C
Lewin Brzeski (3)	0,191	C	C	C	E	C
Kolonowskie (3)	0,190	C	C	C	C	C
Grodzów (3)	0,189	C	C	C	D	C
Olesno (3)	0,188	C	C	C	B	B
Praszka (3)	0,188	C	C	C	D	C
Polska Cerekiew (2)	0,187	C	B	C	C	D
Głubczyce (3)	0,185	C	C	C	D	C
Głucholazy (3)	0,185	C	C	D	D	C
Strzelce Opolskie (3)	0,185	C	C	B	B	C
Paczków (3)	0,184	C	C	D	E	C
Walce (2)	0,183	C	C	C	E	D
Turawa (2)	0,181	C	C	D	D	C
Izbicko (2)	0,180	C	C	D	D	D
Głogówek (3)	0,179	C	C	D	D	C
Dąbrowa (2)	0,178	C	C	D	D	C

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane

z Banku Danych Lokalnych (2013).